

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Ужгородський навчальний центр КНТЕУ
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczym Jana Kochanowskiego
w Kielcach (Polska)
Університет «Petre Andrei» м. Яси (Румунія)
Академічне товариство ім. М. Балудянського
м. Кошице (Словацька Республіка)
Уральський державний економічний університет
(г. Екатеринбург, Російська Федерація)

**ІННОВАЦІЙНИЙ ПОПЕВНЦІА
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Міжнародної науково-практичної конференції**

27-30 березня 2012 року

Частина I

Вінниця 2012

УДК 330.34(477)
ББК 65.9 (4 Укр.)

Інноваційний потенціал соціально-економічного розвитку України в умовах глобалізації: Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця: Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2012. – Ч. 1. - 500 с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються проблеми управління міжнародною конкурентоспроможністю та розвиток менеджменту інновацій в умовах глобалізації, роль фінансового забезпечення, уніфікації обліково-аналітичних процедур, державного регулювання економічного розвитку країни: вітчизняний та зарубіжний досвід. Досліджуються інформаційно-комунікаційні технології в економічній діяльності підприємств, світові тенденції маркетингових товарних інновацій, вітчизняний та світовий досвід організації ресторанного та туристичного бізнесу, проблеми та перспективи застосування педагогічних інновацій в контексті європейської інтеграції вищої освіти, державотворчі процеси в Україні: філософський, історичний, етнокультурний та правовий аспект.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, магістрів та студентів.

УДК 330.34(477)
ББК 65.9 (4 Укр.)

Редакційна колегія: Голова редакційної колегії – Сусіденко В.Т., д.е.н., проф.
Відповідальний секретар – Оверчук В.А., к.психол.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Власенко І.Г., д.мед.н., доц., Ковтун Е.О., к.е.н, доц., Лозовський О.М., к.е.н, доц., Ринарєва Л.М., ст. викладач, Богацька Н.М., к.е.н, доц., Хачатрян В.В., к.е.н, доц., Заюкова М.С., к.е.н, доц., Чайковська В.П., к.е.н, доц., Яковишина Н.А., к.е.н, доц., Кудирко О.М., к.е.н, доц., Ревенко В.І., к.т.н., доц., Бовдар М.В., к.пед.н., доц., Жарліньська Р.Г., к.е.н., доц., Слободяник Н.П., к.е.н., доц., Корж Н.В., к.е.н, доц., Шевчук І.В., к.пед.н., доц., Самохвал О.О., к.пед.н., доц., Киричук А.С., к.пед.н., доц., Чорна Н.М., к.е.н., доц.

Друкується за ухвалою Вченої Ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978 - 966 - 629 - 578 - 4

УНІФІКАЦІЯ ОБЛКОВО-АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД І ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА

- Г.В. Блакита, д.е.н., І.О. Гладій, к.е.н.**
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
І.М. Вишневський
головний бухгалтер ТОВ "Вінницький комбінат хлібопродуктів №2"
**ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ
ПІДПРИЄМСТВ ВІДПОВІДНО МСФЗ.....** 414
- Г.В. Блакита, д.е.н., І.О. Гладій, к.е.н., Т.В. Довгань**
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ТРАНСФЕРТНЕ ЦІЛЬОВЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ.....** 420
- Г.В. Блакита, д.е.н., Н.В. Овсюк, к.пед.н., Ю.С. Волинець**
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ В УКРАЇНІ..... 427
- Н.І. Копняк, к.е.н., Н.О. Ромашевська**
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ОБЛКОВА ПОЛІТИКА: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД..... 431
- О.М. Кудирко, к.е.н., М.В. Полішук**
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО
КОНТРОЛЮ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ.....** 435
- І.Ф. Лобачева, к.пед.н.**
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ УСТАНОВ
ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА.....** 439
- О.М. Откаленко**
Вінницький торговельно – економічний інститут КНТЕУ
**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛКОВО – АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР ПРИ
ЗАВЕРШЕННІ БЮДЖЕТНОГО РОКУ .....** 448
- І.В.Перезовова, к.е.н.,О.М.Чедлєєва**
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
О.О. Гомон
ПАТ "Рівнегаз"
**ПОНЯТТЯ ТА ВПЛИВ ІМПОНДЕРАБЛІВ В ПРОЦЕСІ ПРОВЕДЕННЯ
АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА
ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ.....** 454
- С.В. Присяжнюк, к.е.н.**
Вінницький торговельно-економічний інститут
Д.С. Присяжнюк
Київський національний торговельно-економічний університет
«ЗАТРАТИ» І «ВИТРАТИ»: ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТЬ..... 459

Таким чином, вирішення важливих для підприємства питань, таких як визначення справедливої вартості придбаних активів, порядку оцінки і переоцінки активів і зобов'язань, нарахування амортизації, визначення доходів і витрат тощо є прерогативою не тільки бухгалтерського обліку, але й взагалі всіх економічних служб підприємства. Тому ми підтримуємо думку ряду науковців про те, що облікову політику слід розглядати як складову частину загальної системи управління підприємством.

Отже, облікова політика стає тим важливим компонентом управління, який дає можливість поєднати державне регулювання і власну ініціативу підприємства стосовно організації та ведення бухгалтерського обліку. Вважаємо, що доцільно внести уточнення до тлумачення облікової політики в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» в частині мети, а саме, визначити, що облікова політика – сукупність принципів, методів і процедур, які використовує підприємство для ведення бухгалтерського обліку та складання на базі цих даних фінансової, податкової та статистичної звітності.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-ХІУ // Все про бухгалтерський облік. – 2011. - №10. – С.3-8
2. Положення (Стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджений наказом Міністерства Фінансів України від 31.03.1999 р. № 87// Все про бухгалтерський облік. – 2011. - №10. – С. 9-12
3. Рузмайкіна І. Облікова політика як складова загальної стратегії управління підприємством / І.Рузмайкіна // Економіст. – 2010. – №5. – С. 36-41
4. Житний П. Принципи формування облікової політики / П.Житний // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. - №4. – С. 25-28
5. Про облікову політику / Лист Міністерства Фінансів України від 21.12.2005 р. № 31-34000-10-5/ 27793 // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. - № 1. – С. 60

О.М. Кудирко, к.е.н., М.В. Поліщук
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

В статті розглянуто проблеми здійснення державного фінансового контролю бюджетних установ, особливості його проведення у фінансово-господарській діяльності бюджетних установ, сутність та характеристика основних рис для виявлення проблем і тенденцій розвитку державного фінансового контролю установ бюджетної сфери.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, бюджетна установа, аудит фінансово-господарської діяльності бюджетних установ, перевірка державних закупівель, інспектування, ревізія.

Соціально-економічні перетворення, що відбуваються в Україні останніми роками, стосуються практично усіх управлінських функцій держави, у тому числі й контрольних. Перехід до ринкових відносин і як наслідок – послаблення втручання держави в економіку призвели до недооцінювання ролі фінансового контролю в успішному господарюванні підприємств і установ та недостатньої уваги до стану державного фінансового контролю, особливо у бюджетній сфері.

Посилення фінансового контролю з боку держави за раціональним та ефективним використанням фінансових та матеріальних ресурсів бюджетними установами набуває останніми роками першочергового значення, оскільки кількість порушень у бюджетній сфері залишається настільки значною, що потребує безперервного контролю за ефективністю управління бюджетними коштами.

Питанням державного фінансового контролю бюджетної сфери присвячено цілу низку праць вітчизняних науковців, серед яких слід відзначити І.Б. Стефінюка, Є.В. Калюгу, П.К. Германчука, Н.І. Рубана, В.Т. Александрова, Н.С. Вітвицьку, Ф.Ф. Бутинця, М.Ф. Базася та інших.

Незважаючи на кардинальні зміни, що відбуваються в Україні в системі державного контролю останніми роками, невирішених проблем, які стосуються контролю фінансово-господарської діяльності бюджетних установ, ще достатньо багато. Головними проблемами є перш за все відсутність єдиної системи здійснення фінансового контролю в установах бюджетної сфери, незавершеність формування правового поля, відсутність єдиної методологічної та інформаційної бази.

Метою статті є аналіз особливостей здійснення державного фінансового контролю бюджетних установ, їх сутності та характеристики основних рис для виявлення проблем і тенденцій розвитку державного фінансового контролю установ бюджетної сфери.

Згідно із Бюджетним кодексом бюджетна установа чи організація – це установа, яка створюється відповідними органами влади, утримується за рахунок державного бюджету чи місцевих бюджетів і є неприбутковою. Бюджетні установи здійснюють свою фінансово-господарську діяльність згідно з кошторисом – основним плановим документом, який дає бюджетній установі повноваження на отримання доходів і здійснення видатків для виконання своїх функцій із надання послуг населенню, переважно соціального характеру.

Як суб'єкти господарювання бюджетні установи підлягають таким видам контролю: державному, муніципальному, господарському і громадському. У рамках статті розглянуто державний фінансовий контроль, суб'єктами якого є юридичні особи, що від імені держави здійснюють згідно із законодавчо встановленими повноваженнями контроль діяльності бюджетних установ.

Процес контролю у формі ревізії (перевірки) бюджетних установ ділиться на чотири умовно самостійні етапи:

- підготовка до проведення ревізії (перевірки);

- проведення ревізії (перевірки);
- оформлення матеріалів ревізії (перевірки);
- реалізація матеріалів ревізії (перевірки).

Під час ревізії бюджетних установ здійснюють перевірку:

- 1) стану дотримання законодавства із фінансових питань;
- 2) аналізу обґрунтованості та правильності обчислення показників загального та спеціального фондів кошторису, відповідність узятих бюджетних зобов'язань виділеним бюджетним асигнуванням;
- 3) цільового, економного, ефективного використання та збереження коштів і майна;
- 4) правильності, повноти та достовірності ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності [1, с.112].

На відміну від перевірок та ревізій зараз застосовуються такі види контролю, як аудит фінансово-господарської діяльності бюджетних установ, перевірка державних закупівель та інспектування. Великих перетворень зазнала і законодавчо-нормативна база регламентації державного фінансового контролю. При здійсненні контрольних заходів у бюджетних установах органи контрольно-ревізійної служби керуються такими документами:

- 1) Порядком проведення органами державної контрольно-ревізійної служби аудиту фінансової та господарської діяльності бюджетних установ;
- 2) Методичними рекомендаціями з проведення органами державної контрольно-ревізійної служби аудиту фінансової та господарської діяльності бюджетних установ;
- 3) Порядком проведення інспектування державною контрольно-ревізійною службою;
- 4) Порядком проведення перевірок державних закупівель органами державної контрольно-ревізійної служби [2, с.240].

Фінансово-господарський аудит дає змогу робити висновки щодо ефективності рішень, прийнятих керівниками бюджетних установ під час виконання покладених на них завдань та функцій, які спрямовані перш за все не тільки на раціональне та цілеспрямоване використання бюджетних коштів, але й на ефективність їх витрачання.

Впровадження фінансово-господарського аудиту в державному фінансовому контролі бюджетних установ сприяє підвищенню відповідальності керівників, які як розпорядники бюджетних коштів повинні разом із річною фінансовою звітністю подавати складений органом державної контрольно-ревізійної служби аудиторський звіт із висновком щодо достовірності фінансової звітності.

Наступний, або заключний, контроль діяльності бюджетних установ проводиться шляхом інспектування, яке здійснюється у вигляді планових та позапланових виїзних ревізій органами державної контрольно-ревізійної служби.

Основне завдання інспектування – виявлення фактів порушень законодавства, встановлення винних у їх допущенні посадових та матеріально-

відповідальних осіб [3].

Основні питання, які розглядаються при перевірці державних закупівель:

- перевірка дотримання законодавства щодо створення тендерного комітету;
- перевірка річного плану закупівель та змін до нього на відповідність кошторису, державній програмі;
- перевірка порядку визначення процедур закупівель згідно з чинним законодавством;
- перевірка дотримання вимог законодавства про державні закупівлі в частині прозорості їх здійснення;
- перевірка відповідності тендерної документації (кваліфікаційної документації) вимогам законодавства;
- перевірка відповідності тендерних пропозицій (цінових пропозицій) вимогам тендерної документації (запрошенням до участі в торгах) та законодавству;
- перевірка документів, що підтверджують видачу тендерної (кваліфікаційної) документації, та реєстру отриманих тендерних пропозицій;
- перевірка наявності, відповідності затвердженій формі та достовірності складання протоколів розкриття тендерних пропозицій;
- перевірка дотримання порядку розгляду та оцінки тендерних пропозицій, визначення переможця, акценту тендерних пропозицій;
- перевірка порядку складання звіту про результати процедури закупівлі;
- перевірка правильності застосування процедури закупівлі в одного учасника або торгів з обмеженою участю;
- перевірка процедури укладання договорів на закупівлю товарів, робіт і послуг на предмет дотримання законодавства та відповідності умов укладених договорів вимогам тендерної документації, умовам тендерної пропозиції [4].

На сьогоднішній день в Україні використовуються такі види державного фінансового контролю бюджетних установ, як фінансово-господарський аудит, перевірка державних закупівель та інспектування. Введення цих видів фінансового контролю з урахуванням Стандартів з аудиту державних фінансів сприяло підвищенню ефективності використання бюджетних коштів. Однак проведений аналіз дозволив виявити основні проблеми у сфері державного фінансового контролю бюджетних установ, які є причиною достатньо високого рівня порушень законодавства.

Отже, в бюджетній установі необхідно здійснювати перевірку:

- 1) правильності формування кошторисів бюджетних установ;
- 2) правильності обліку і використання необоротних активів, запасів установи;
- 3) правильності ведення касових операцій, дотримання касової дисципліни;
- 4) операцій на рахунках в банках та казначействі;
- 5) достовірності та реальності дебіторської та кредиторської заборгованості, правильності відображення її в обліку;

6) правильності нарахування і виплати заробітної плати та обов'язкових відрахувань до фондів соціального страхування;

7) правильності відображення в обліку та використання фінансування установи;

8) правильності формування та використання коштів спеціального фонду установи;

9) законності, доцільності державних закупівель.

Таким чином, для підвищення дієвості державного фінансового контролю бюджетних установ необхідно в першу чергу на законодавчому рівні:

- об'єднати у єдину систему фінансовий аудит, перевірку державних закупівель та інспектування бюджетних установ;

- розробити методикку щодо порядку здійснення вищевказаних контрольних заходів;

- розробити й впровадити методикку визначення й оцінки ризиків фінансово-господарської діяльності бюджетних установ відповідно до сфер діяльності.

Вирішення цих питань дозволить зменшити порушення у фінансово-бюджетній сфері, поліпшити управління фінансовими, матеріальними та трудовими ресурсами бюджетних установ, а також виконання ними своїх функцій і завдань для досягнення соціально значущих для суспільства цілей.

Список використаних джерел:

1. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 2-ге, перероблене та доповнене. – Львів: Оріяна-Нова, 2004. – 292 с.;

2. Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація. – К. : Знання, 2001. – 402с.;

3. Стефанюк І.Б. Об'єкт контролю – внутрішній фінансовий контроль бюджетної установи // Економіка. Фінанси. Право. – 2011. – №11, С.15-17;

4. Мамишев А.В. Методологія дослідження системи внутрішнього фінансового контролю // Матеріали науково-практичної конференції «Аудит фінансової та господарської діяльності бюджетних установ: проблеми та шляхи запровадження». К.: Піраміда, 2010. – 144 с.

І.Ф. Лобачева, к.пед.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ УСТАНОВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

У статті розглядається методика проведення фінансового контролю установ житлово-комунального господарства в сучасних умовах.

Ключові слова: Фінансовий контроль, установи житлово-комунального господарства, бюджетні фінансові ресурси

Наукове видання

**ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Міжнародної науково-практичної конференції**

27-30 березня 2012 року

Частина I

Підписано до друку 08.05.2012 р. Формат 60X84/16
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк ізографією. Ум. друк. арк. 29,06
Тираж 83. Зам. № 292

Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25